

MAGDALENA ZDROWICKA-WAWRZYNIAK

[HTTPS://ORCID.ORG//0000-0002-8546-7704](https://orcid.org/0000-0002-8546-7704)

M-ZW@AMU.EDU.PL

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu
Zakład Studiów Polonistycznych i Komunikacji Medialnej

Glamping po polsku

Polish glamping

Streszczenie: Artykuł stanowi próbę rozpoznania cech polskiego, lokalnego wymiaru glampingu na przykładzie Browarówka, czyli małego górskiego obiektu wypoczynkowego w Karkonoszach. Osobiste doświadczenie autorka tekstu odnosi do glampingu jako ogólnoświatowej mody kulturowej w dziedzinie turystyki i organizacji czasu wolnego w XXI w.

Słowa kluczowe: glamping, turystyka, organizacja czasu wolnego

Summary: The article is an attempt to identify the Polish, local dimension of glamping on the example of Browarówka, a small mountain recreation facility in the Karkonosze Mountains. The author of the text relates her personal experience to glamping as a global cultural fashion in the field of tourism and the leisure management in the 21st century.

Keywords: glamping, tourism, leisure management

Przedmiotem tekstu jest Browarówka, mały górski obiekt wypoczynkowy, w którym dostrzegam elementy glampingu, czyli mody kulturowej z dziedziny turystyki łączącej w sobie dwie – wydawałoby się – nieprzystające do siebie potrzeby i estetyczne rejestry: bliskiego kontaktu z naturą i hotelowego luksusu. Na jego przykładzie obrazuję rodzimy, polski wymiar grampingu, bazując przede wszystkim na osobistym doświadczeniu¹ oraz opiniach gości. Realizację głównego celu artykułu poprzedzam krótką historią tego obiektu i charakterystyką mojego związku z nim.

¹ E. Nowina-Sroczyńska, *Kultura podhalańska jako doświadczenie osobiste. Koncepcja formy sylwicznej*, Łódź 2018.

Browarówce przyglądam się od pierwszego momentu, gdy jej koncepcja zaistniała w głowach Kasi i Jarka Nowaków. Miałam przyjemność doradzić, czy działka jest interesująca, czy warto w tym miejscu zrealizować marzenie o domu w górach. Od wizyty w Łomnicy, do której przy okazji naszego pobytu w Rudawach Janowickich zmobilizowali nas – moi i męża – przyjaciele, byłam pewna, że powstanie tu miejsce, do którego będziemy chcieli wracać, w którym z całą pewnością będą chcieli gościć ludzie pragnący zdystansować się wobec rzeczywistości, tak poprzez aktywność fizyczną, jak i słodkie leniuchowanie z widokiem na Śnieżkę.

Od zawsze była pasja, pasja do Gór. Browarówka powstała na skutek naszego wspólnego marzenia – by w Górach kiedyś zamieszkać. Jak to z marzeniami bywa, czasami na ich realizację trzeba poczekać, ale w 2016 roku postanowiliśmy, że właśnie nadszedł ten czas. Po wielu miesiącach poszukiwań, nieskończonej liczbie odwiedzonych miejsc jesienią 2016 zdecydowaliśmy, że to miejsce będzie tutaj – na skraju wsi Łomnica (gdzie już „asfalt się kończy”) u stóp Ziębiej Góry, z przepięknym widokiem na Karkonosze i Rudawy. I tak staliśmy się właścicielami 3 tys. m² łąki w Kotlinie Jeleniogórskiej, w której otaczających ją górach byliśmy chyba największą liczbą razy w życiu².

Genezę Browarówki właścicielka Kasia przedstawiła mi również podczas wywiadu:

Zawsze naszym marzeniem było poprowadzenie jakiegoś schroniska w górach. Wiesz, że wiele chodziliśmy po górach, to marzenie sobie gdzieś tam kielkowało, powoli, powoli. Była jedna sytuacja, że mieliśmy kupić tu działkę w okolicy, ale ostatecznie nie wyszło. Uznaliśmy, że to nie jest ten czas, dziecko do szkoły chodzi... Ale dziecko szkołę skończyło i nadarzyła się okazja finansowa i taka życiowa, że można było o czymś tu pomyśleć. I znaleźliśmy to miejsce³.

Pierwszy dom nie doczekał się jednak gości z zewnątrz. Okazał się tak przytulny i klimatyczny, że stał się drugim domem Kasi i Jarka, jak to często bywa u bohaterów serii telewizyjnej *Daleko od miasta*⁴. Wróćmy jednak do początku.

Od razu zaczęliśmy snuć w głowie pomysły, co i jak, w jaki sposób można tę przestrzeń zagospodarować. Jako osoby lubiące podróżować mieszkaliśmy w różnych kwaterach

2 *O nas – jak to się zaczęło* [dostęp: 9 października 2023]. Dostępny w internecie: <https://www.browarowka.pl/post/o-nas-jak-to-si%C4%99-zacze%C5%82o>

3 Wywiad z właścicielami Browarówki przeprowadzony 8 października 2023 r. Transkrypcja znajduje się w prywatnym archiwum autorki.

4 M. Zdrowicka-Wawrzyniak, *Życie z dala od miasta. O popularności serii dokumentalnej Daleko od miasta*, „Zeszyty wiejskie” 2022, nr 28(1), s. 151–165.

i spaliśmy w różnych warunkach, dlatego postanowiliśmy stworzyć miejsce, w którym ludzie będą mogli poczuć się naprawdę dobrze, gdzie w przytulnych drewnianych wnętrzach będą mogli odpocząć, nacieszyć się ciszą, pięknymi widokami i bliskością natury⁵.

Gdy w 2017 r. plan zagospodarowania działki był gotów, pojawiła się okazja dokupienia przyległego terenu. W ten sposób Browarówka powiększyła się o 2 tys. m², co wstrzymało zaplanowane inwestycje.

Na początku 2018 r. poszukaliśmy wykonawców i się zaczęło. Najpierw trzeba było załatwić formalności, zadbać o przyłącze prądu i rozprowadzić po działce pozostałe media (prąd, wodę i kanalizację) oraz przygotować teren, zrobić drogę wewnętrzną. W październiku 2018 zaczął powstawać „dom gospodarzy”. Mimo jesiennej pory i aury, ekipa spisała się na medal i na Sylwestra 2018/2019 gościliśmy już naszych znajomych. Wiosną 2019 dzięki niesamowitemu zaangażowaniu przyjaciół udało się zagospodarować teren na tyle, aby w maju rozpocząć budowę pierwszego domku do wynajmu. Wykończony oddaliśmy go w ręce pierwszych gości w sierpniu 2019⁶.

Dziś można zamieszkać w dwóch domach – w Rudziku i Sokoliku. Jarek – w wywiadzie ze mną – sam odwołuje się do koncepcji glampingu, charakteryzując Browarówkę:

Idea glampingu wypłynęła z naszego doświadczenia w podróżowaniu. Nocowaliśmy w różnych miejscach i zawsze docenialiśmy to, że jesteśmy blisko natury, ale w warunkach komfortowych. Stąd pomysł, by stworzyć takie domki, które nie będą odbiegać zbyt od standardu hotelowego, ale będą osadzone nieco na uboczu, gdzie można wyjść i na przykład pochodzić boso po trawie, z widokiem na góry. Początkowo Browarówka nie była określana jako glamping, to pojawiło się dopiero w pewnym momencie, gdy powstał pierwszy domek, który staraliśmy się stworzyć w najwyższym standardzie. Gdy już pojawiły się domki i goście zaczęli je doceniać, wtedy pomyśleliśmy, że jeżeli tak oceniają tę ciszę tu, widoki i komfort Rudzika i Sokolika, to faktycznie może to jest to. Początkowo też spiraliśmy się z córką o ideę gampingu⁷.

Glamping to połączenie angielskich słów *glamorous* (efektowny, wytworny, czarujący, reprezentacyjny, prestiżowy) oraz *camping* – obozowanie, biwakowanie, kemping. Taka forma spędzania wolnego czasu z założenia stanowi spełnienie marzenia o przyjemnym wypoczynku na łonie natury, lecz bez niedogodności z nim związanych.

5 O nas..., dz. cyt.

6 Tamże.

7 Wywiad..., dz. cyt.

Glampingi to zazwyczaj ekskluzywne namioty, jurty tureckie i mongolskie, tiny house, domki na drzewach, na wodzie i wiele więcej nietypowych miejsc idealnych na wypoczynek. To taki camping na łonie natury, w którym każdego dnia podziwicie piękno przyrody, korzystacie z otaczających Was dobrodziejstw natury, tyle że po dniu niecodziennych atrakcji możecie wrócić do komfortowego miejsca i spać w wygodnym łóżku⁸.

Browarówka to jednak coś więcej niż wygodne łóżko. To wpisanie się w modną obecnie na całym świecie duńską koncepcję *Hygge*, która oznacza coś miłego, wygodnego, znanego, bezpiecznego; to stan, w którym nasze potrzeby tak psychiczne, jak i fizyczne są zbalansowane⁹. To także – jak czytamy w pracy *Cabin porn. Podróże przez marzenia – lasy i chaty na krańcach świata*¹⁰ – atmosfera społeczna, specyficzna wewnętrzna przestrzeń, która wzmacnia nasze dobre samopoczucie i osobisty dobrostan. Badacze glampingu zwracają uwagę przede wszystkim na dynamiczny rozwój tej formy wypoczynku w kontekście pandemii COVID-19 i postpandemicznej rzeczywistości turystycznej, a także na lokalne manifestacje glampingu (np. luksusowy – amerykański, delikatny – japoński); stanowi tendencję, która zmieniła nasze myślenie o formach organizacji czasu wolnego¹¹. Glamping oferuje ludziom, którzy żyją w wielkich miastach, alternatywę w postaci rustykalnego stylu życia bez rezygnacji z wygód i przyjemności. Celnie określa się ten rodzaj wypoczynku jako „butikowe życie na kempingu”¹². Szacuje się, że „branża glampingowa” w Stanach Zjednoczonych będzie rozwijać się w najbliższych latach. Popyt generowany jest przez gości szukających odpoczynku od szybkiego życia w mieście poprzez połączenie się z naturą, ale pod kontrolą cywilizacji luksusu i technologii¹³. Optymistyczną perspektywę rozwoju glampingu (w kontekście amerykańskim) można rozciągnąć na inne

⁸ *Glamping. 64 miejsca na niezwykłą PRZYGOdĘ w naturze!* [dostęp: 9 października 2023]. Dostępny w internecie: <https://alohacamp.com/blog/glamping/>

⁹ M. Wiking, *Hygge. Klucz do szczęścia*, Warszawa 2016.

¹⁰ *Cabin porn. Podróże przez marzenia – lasy i chaty na krańcach świata*, oprac. Z. Klein, S. Leckart, Sopot 2017, s. 6–7.

¹¹ T. Sun, T. Huang, *Research of Glamping Tourism Based on the Aesthetics of Atmosphere*, „Sustainability” 2023, nr 15; T. Kiryakova-Dineva, I. Vasenska, B. Koyundzhyska-Davidkova, *Glamping: An Active Back to Nature Trend in the Post-Pandemic Tourism Reality*, 5th International Conference on Tourism Research [dostęp: 10 marca 2024]. Dostępny w internecie: https://www.academia.edu/85867191/Glamping_an_active_back_to_nature_trend_in_the_post_pandemic_tourism_reality

¹² T. Kiryakova-Dineva, I. Vasenska, B. Koyundzhyska-Davidkova, dz. cyt.

¹³ S. Dangel, M. LaRocca, J. Jaeger, *Sleeping Under the Stars in Style: An Overview of Glamping*, Boston 2020.

obszary, w tym Europę oraz Chiny¹⁴. Zgadzam się z tezą, że refleksja na temat glampingu powinna być prowadzona na podstawie badań w różnych częściach świata¹⁵, aby można było zidentyfikować lokalne, wenakularne, zakorzenione w miejscowych tradycjach, dziedzictwie i mentalności typy tej ogólnoświatowej mody kulturowej. Nie ma jednego glampingu, są różne glampingi. A jaki jest ten polski? W tym celu wróćmy do Browarówki...

Pomimo że działamy od niedawna, to wielu naszych Przyjaciół było już u nas po kilka razy, przywożąc ze sobą Znajomych czy Rodziny i właśnie w ten sposób głównie pojawiają się u nas kolejni goście, z którymi kontakt zazwyczaj nie urywa się wraz z końcem z pobytu. Większość z nich znamy po imieniu, wiemy, czym się zajmują na co dzień, jakie mają pasje. Każda osoba przyjeżdża do nas z inną historią, doświadczeniem i zainteresowaniami, którymi niejednokrotnie nas zaskakuje. Okazuje się, że nasi goście również integrują się między sobą, często przesiadują razem wieczorami, umawiają się wspólnie na wypad¹⁶.

Glamping po polsku zakłada m.in. egalitaryzm oraz osobowe i bliskie relacje międzyludzkie pomiędzy gośćmi i gospodarzami. Wypoczynek na łonie natury nie pociąga za sobą alienacji społecznej. Oprócz dachu nad głową do dyspozycji gości Browarówki jest łąka, idealne miejsce na poranny spacer z kubkiem kawy w dłoni, oraz lawendowa polana obsadzona 2,5 tys. krzaków. Browarówka zaprasza wszystkich: starych i nowych znajomych. Kasia i Jarek konstatują, że obiekt jest zarówno dla szukających ciszy i spokoju romantyków, jak i dla sportowców, podróżników. Okolica oferuje m.in.: wspinaczkę, kolarstwo górskie i szosowe, narciarstwo, spływ kajakami lub pontonem po Bobrze, jazdę konną.

Przedstawiam kilka opinii gości Browarówki, które można odczytać jako realizację idei glampingu po polsku. O czym marzą Polacy z miasta? Czego szukają poza nim? Czego im brakuje na co dzień? Co daje im glamping? Jak spędzają czas wolny? Z kim?

Browarówka to miejsce prze-cu-do-wne! Cisza i spokój, odpoczynek z dala od zgiełku ulicy i samochodów, z przepięknym widokiem. Jednocześnie kilkanaście minut autem do Karpacza. Domek w pełni wyposażony i bardzo czysty. Pięknie i klimatycznie urządzone. I oczywiście widok z okna na góry o poranku. Pierwsza klasa! Gospodarze cudowni! Na powitanie czekały na nas regionalne serki oraz

14 T. Sun, T. Huang, dz. cyt.

15 P. Liberato, J. Coelho, D. Liberato, *Attributes associated with the glamping concept. An empirical study*, „Journal of Tourism & Development” 2023, nr 40, s. 9–20.

16 *O nas...*, dz. cyt.

tutejsze piwko z browaru w Jeleniej Górze, a na pożegnanie dostaliśmy zestaw wyrobów z lawendą – zebranej z pola lawendowego przy domku. [...] Idealne miejsce! Piękny widok na góry. Pierwszy raz w życiu trafiliśmy na tak wysoki standard jakiegokolwiek noclegu! W domku było po prostu wszystko! Do tego jacuzzi, sauna, na powitanie dostaliśmy regionalne przysmaki!!!! Uroczy domek, bardzo czysto, a było to dla nas mega istotne, bo byliśmy z 3-miesięczną córeczką. Za to starsza córka miała mega frajdę z antresoli. Uprzejmy, pomocny i bardzo fajny właściciel. To jest nie do opisania, było tak cudownie!!!! [...] Wspaniałe przyjęcie gospodarzy, przyjazna atmosfera, przyjemnie urządzonej domku, wyposażony w potrzebne sprzęty i nawet więcej, niż by można oczekiwać. Zadbano o wiele szczegółów, co nie jest tak oczywiste w wielu miejscach hotelowych czy noclegowych. Wspaniałe miejsce wypadowe na bliskie i dalsze wycieczki. Można zostać na miejscu i odpoczywać lub ruszać na zwiedzanie atrakcyjnych miejsc w okolicy. Zapach lawendy i widok z tarasu czy okna – nie do zapomnienia. [...] Przepiękne miejsce do odpoczynku, dzieci zachwycone :) Super kącik z książkami dla dorosłych i zabawkami dla dzieci, od kart po planszówki. Na przywitanie lokalne piwo oraz przepyszne lokalne sery. Na pewno jeszcze wrócimy. Domek świetnie wyposażony, miły, pomocny właściciel. Na pożegnanie zestaw lawendy :) Polecam serdecznie :) [...] Magiczne miejsce do którego na pewno wrócimy. Doskonale pod każdym względem. Ciszka i spokój, kawa przed domkiem wypita w towarzystwie przepięknego widoku na góry bezcenna. W domku wszystko jest, czego można chcieć... Klimatyzacja, podgrzewanie podłogowe, zmywarka, ekspres do kawy, mikrofała, węgiel i podpałka do grilla można ognisko zrobić, przemili właściciele dobrzy i serdeczni. Czuję się jak w domu. Na powitanie dostaliśmy regionalne piwo i serki kozie-przepyszne. [...] Sama miejscówka rewelacja. Piękny widok, spokój, dużo miejsca i zieleni. Obok pole lawendy i widok na zagrodę koni. Domek wyposażony w najpotrzebniejsze sprzęty gospodarstwa domowego – TAK jest zmywarka. Do tego czyściutki i ciepłutki. Podróżowałam z małym dzieckiem i trochę się obawiałam, że będzie zimno, ale nic z tych rzeczy. Właściciele bardzo uprzejmi i pomocni, wyjątkowo nas przywitani. Widać, że prowadzą biznes z pasją. [...] Godne polecenia miejsce z widokiem na góry w domkach o wysokim standardzie. Pozytywne zaskoczenie związane z wyposażeniem domków oraz przyjaznym nastawieniem właścicieli do zwierząt. Bardzo sympatyczni, wyrozumiali dający swobodę bez zbędnej kontroli właściciele. W 100% polecam to miejsce¹⁷.

Z jednej strony: pomocni, „kozaccy” właściciele – ciepłi, sympatyczni, szczerzy i gościnni (częstujący lokalnym slow foodem i rozdający lawendowe prezenty)

17 Kompilacja przykładowych opinii na temat Browarów w portalu booking.com [dostęp: 9 października 2023].

wyrozumieli, z pasją, gospodarze kochający zwierzęta. Dzięki nim goście czują się jak w domu. Czyli jak? Browarówka to dla nich „miejsce, w którym czuję się i działam jak «w domu»; to nie znaczy: «jak chcę», gdyż bycie w domu jest czymś zupełnie innym niż bycie gościem”¹⁸. Poczucie swojskości jest kluczowe w polskim glampingu. Z drugiej strony spełnia się sen o luksusie: klimatyzacja, ogrzewanie podłogowe, jacuzzi, zmywarka, ekspres do kawy, mikrofalą. Inny ważny aspekt glampingu po polsku to dzieci, które powinny być zadowolone z wypoczynku za miastem jak ich rodzice. Wartości te nie wykluczają się; rodzinność, wspólnotowość, bliskość, prostota i luksus składają się na nową jakość glampingu w polskim wymiarze, osadzonego w tradycji i nowoczesności, przeszłości i przyszłości. Tyle strona popytu. A strona podaży? Kasia i Jarek przyznają, że pierwsi nieznanymi goście byli dla nich wielkim stresem, nie wiedzieli, czy uda się wprowadzić ich w glampingową atmosferę Browarówki, czy sprawdzą się jako gospodarze. Dziś się nie boją, z radością przyjmują nowych gości. Spełniają marzenie o poznawaniu ludzi z całej Polski, a podczas wakacji czy ferii – o goszczeniu całych rodzin z dziećmi oraz lubiących aktywnie spędzać czas sportowców, którzy bardzo cenią sobie ciszę i spokój. Nowakowie podsumowują: „Browarówka daje nam możliwość przebywania w towarzystwie ciekawych ludzi, czerpania energii z ich przyjemności korzystania z naszej miejscówki. Uprawa lawendy, sprzątanie, koszenie trawy, odśnieżanie i tym podobne rozrywki oraz rozbudowa Browarówki wypełniają nasz wolny czas, zawodowo oboje pracujemy w Poznaniu”¹⁹.

Bibliografia

Literatura

- Cabin porn. Podróże przez marzenia – lasy i chaty na krańcach świata, oprac. Z. Klein, S. Leckart, Sopot 2017.
- Dangel S., LaRocca M., Jaeger J., *Sleeping Under the Stars in Style: An Overview of Glamping*, Boston 2020.
- Liberato P., Coelho J., Liberato D., *Attributes associated with the glamping concept. An empirical study*, „Journal of Tourism & Development” 2023, nr 40.
- Nowina-Sroczyńska E., *Kultura podhalańska jako doświadczenie osobiste. Koncepcja formy sylwicznej*, Łódź 2018.
- Sławek T., *Tożsamość i wspólnota*, [w:] *Dynamika śląskiej tożsamości*, red. J. Janeczek, M.S. Szczepański, Katowice 2006.

18 T. Sławek, *Tożsamość i wspólnota*, [w:] *Dynamika śląskiej tożsamości*, red. J. Janeczek, M.S. Szczepański, Katowice 2006, s. 29.

19 *O nas...*, dz. cyt.

Sun T., Huang T., *Research of Glamping Tourism Based on the Aesthetics of Atmosphere*, „Sustainability” 2023, nr 15.

Wiking M., *Hygge. Klucz do szczęścia*, Warszawa 2016.

Zdrowicka-Wawrzyniak M., *Życie z dala od miasta. O popularności serii dokumentalnej Daleko od miasta*, „Zeszyty wiejskie” 2022, nr 28(1).

Źródła internetowe

Glamping. 64 miejsca na niezwykłą PRZYGODĘ w naturze!, <https://alohacamp.com/blog/glamping/>

Kiryakova-Dineva T., Vasenska I., Koyundzhiyska-Davidkova B., *Glamping: An Active Back to Nature Trend in the Post-Pandemic Tourism Reality*, 5th International Conference on Tourism Research, https://www.academia.edu/85867191/Glamping_an_active_back_to_nature_trend_in_the_post_pandemic_tourism_reality

Onas – jak to się zaczęło, <https://www.browarowka.pl/post/o-nas-jak-to-si%C4%99-zacze%C5%82o>